

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 3 lipca 1964 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały w sprawie systemu finansowego przedsiębiorstw gospodarki komunalnej.

1. Na podstawie § 2 uchwały nr 39 Rady Ministrów z dnia 11 lutego 1964 r. zmieniającej uchwałę w sprawie systemu finansowego przedsiębiorstw gospodarki komunalnej (Monitor Polski Nr 13, poz. 59) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst uchwały nr 281 Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 1960 r. w sprawie systemu finansowego przedsiębiorstw gospodarki komunalnej (Monitor Polski Nr 65, poz. 310) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

2. Jednolity tekst nie obejmuje:

1) § 17 uchwały nr 281 Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 1960 r. w sprawie systemu finansowego przedsiębiorstw

gospodarki komunalnej (Monitor Polski Nr 65, poz. 310) w brzmieniu:

„§ 17. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1961 r.”,

2) § 4 uchwały nr 39 Rady Ministrów z dnia 11 lutego 1964 r. zmieniającej uchwałę w sprawie systemu finansowego przedsiębiorstw gospodarki komunalnej (Monitor Polski Nr 13, poz. 59) w brzmieniu:

„§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1964 r.”

Minister Finansów: *J. Albrecht*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 3 lipca 1964 r. (poz. 224).

UCHWAŁA Nr 281 RADY MINISTRÓW

z dnia 10 sierpnia 1960 r.

w sprawie systemu finansowego przedsiębiorstw gospodarki komunalnej.**I. Przepisy ogólne.**

§ 1. 1. Przepisy niniejszej uchwały dotyczą podporządkowanych radom narodowym przedsiębiorstw gospodarki komunalnej działających według zasad rozrachunku gospodarczego, zwanych w dalszym ciągu uchwały „przedsiębiorstwami”.

2. Przepisy niniejszej uchwały nie dotyczą przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego, o których mowa w uchwale nr 289 Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1961 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej państwowych przedsiębiorstw przemysłu terenowego i wykonawstwa inwestycyjnego objętych planowaniem terenowym (Monitor Polski Nr 64, poz. 276), oraz nie dotyczą jednostek zarządu budyn-

ków mieszkalnych i administracji domów mieszkalnych podległych radom narodowym bez względu na formę organizacyjną.

H. Podział zysku.

§ 2. 1. Zysk przedsiębiorstw dzieli się na:

- 1) wpłatę z zysku do budżetu terenowego,
- 2) odpisy na fundusz zakładowy bądź na dodatkowe świadczenia,
- 3) odpisy na fundusz rezerwowy,
- 4) odpisy na fundusz rozwoju.

2. Przed dokonaniem podziału zysk podlega weryfikacji w trybie uchwały nr 187 Rady Ministrów z dnia 12 maja

1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowej państwowych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski z 1959 r. Nr 58, poz. 278, z 1961 r. Nr 87, poz. 370 i z 1962 r. Nr 61, poz. 290).

3. Zysk niezależny od działalności przedsiębiorstw podlega wpłacie do budżetu jednostkowego wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

4. Upoważnia się prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) do pokrywania strat nie zawinionych działalnością przedsiębiorstw z budżetu jednostkowego wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa). W razie niepokrycia tej straty nie mają zastosowania przepisy § 5 ust. 4.

5. Zysk nieprawidłowy podlega w 50% wpłacie do budżetu właściwej rady narodowej, pozostała część podlega wpłacie na rachunek właściwego zjednoczenia (zrzeszenia) lub wydziału prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) z przeznaczeniem na zasilanie funduszy inwestycyjno-remontowych przedsiębiorstw.

§ 3. 1. Przedsiębiorstwa osiągające rentowność do 3% dokonują wpłat z zysku do budżetu w wysokości 10% od ogólnej sumy zysku z całokształtu działalności, pomniejszonego o nadwyżki uzyskane z likwidacji lub ze sprzedaży środków trwałych, o zysk niezależny od działalności przedsiębiorstw, zysk nieprawidłowy oraz odpisy na fundusz zakładowy.

2. Jeżeli przedsiębiorstwa osiągają rentowność powyżej 3%, wysokość stawki procentowej wpłat z zysku do budżetu ustala się w ten sposób, że każdy procent wzrostu rentowności powoduje jednocześnie o 3% zwiększenie stawki procentowej wpłat z zysku do budżetu.

3. Jeżeli przedsiębiorstwa nie osiągną planowanego zysku, dokonują zmniejszenia odpisów na fundusz rezerwowy, a w następnej kolejności na fundusz rozwoju.

4. Wpłaty z zysku dokonywane są przez przedsiębiorstwa w ciągu roku zaliczkowo na podstawie okresowych sprawozdań finansowych. Ostateczne ustalenie należnej wpłaty z zysku do budżetu następuje na podstawie zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego.

§ 4. Odpisów z zysku na fundusz zakładowy i na dodatkowe świadczenia dokonuje się na zasadach uregulowanych odrębnymi przepisami.

§ 5. 1. Na fundusz rezerwowy przedsiębiorstwa odpisują część zysku w wysokości ustalonej przez prezydium właściwej rady narodowej, nie przekraczającej jednak 10% planowanego rocznego osobowego funduszu płac przedsiębiorstwa. Z chwilą zakumulowania sumy wynoszącej 10% planowanego rocznego osobowego funduszu płac przedsiębiorstwa odpisy na fundusz rezerwowy ustają.

2. Środki funduszu rezerwowego są akumulowane na odrębnym rachunku bankowym i mogą być przeznaczone na:

- 1) finansowanie strat przedsiębiorstwa,
- 2) pokrycie niedoboru środków obrotowych przedsiębiorstwa na początku roku, o ile przedsiębiorstwo nie ma możliwości pokrycia tego niedoboru z funduszu rozwoju,
- 3) pokrycie ponadplanowej dopłaty z tytułu przekroczenia planowanych usług, o ile dopłata ta nie zostanie sfinansowana w trybie określonym w § 10 ust. 3.

3. W razie gdy środki zgromadzone na funduszu rezerwowym nie wystarczają na pokrycie strat wykazywanych na koniec kwartału — bank zmniejsza wypłatę środków pieniężnych na płace o sumę przekroczenia.

4. W przypadku przewidzianym w ust. 3 brakującą na wypłatę wynagrodzeń sumę przedsiębiorstwa otrzymują w postaci dotacji zwrotnej. Otrzymana dotacja podlega zwrotowi do budżetu w ciągu 12 miesięcy od dnia jej otrzymania.

Podjmując decyzję o wypłacie brakującej sumy prezydium rady narodowej powinno jednocześnie przedsięwziąć środki w kierunku uzdrowienia gospodarki przedsiębiorstwa. Spłata otrzymanej dotacji zwrotnej następuje ze środków obrotowych przedsiębiorstw.

5. Jeżeli po upływie terminu określonego w ust. 4 przedsiębiorstwo objęte planem uzdrowienia nadal nie posiada warunków pozwalających na zwrot otrzymanej dotacji, decyzję w sprawie dalszego postępowania podejmuje prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) w porozumieniu z Ministrem Finansów. Minister Finansów może upoważnić prezydium wojewódzkiej rady narodowej do przedłużenia terminu spłaty zadłużenia bądź do uznania udzielonej dotacji za bezzwrotną.

6. Przepisy o bankowej kontroli funduszu płac pozostają w mocy.

§ 6. Część zysku pozostającą po dokonaniu wpłat z zysku do budżetu oraz odpisów na fundusz zakładowy (dodatkowe świadczenia) i fundusz rezerwowy przeznacza się na fundusz rozwoju przedsiębiorstw.

§ 7. Na fundusz rozwoju przedsiębiorstw przeznacza się:

- 1) część zysku zgodnie z § 6 niniejszej uchwały,
- 2) nadwyżki środków obrotowych zgodnie z § 11 ust. 3 niniejszej uchwały.

§ 8. 1. Środki z funduszu rozwoju przedsiębiorstw przeznacza się w pierwszej kolejności na uzupełnienie niedoboru bądź wzrostu własnych środków obrotowych w granicach normatywów z uwzględnieniem pasywów stałych.

2. Pozostałe środki z funduszu rozwoju przedsiębiorstw przeznacza się na fundusz inwestycyjno-remontowy.

§ 9. Odpisów na fundusze i wpłaty z zysku do budżetu dokonuje się zaliczkowo na podstawie okresowych sprawozdań finansowych. Ostateczny podział zysku następuje na podstawie rocznych sprawozdań finansowych.

III. Dopłaty budżetowe na wyrównanie różnic opłat i stawek taryfowych.

§ 10. 1. Jeżeli obowiązujące opłaty i stawki taryfowe nie pokrywają planowanych kosztów własnych świadczonych usług lub wyrobów powiększonych o podatek obrotowy i od operacji nietowarowych plus 3% marży zysku, przedsiębiorstwa otrzymują na wyrównanie różnicy odpowiednią dopłatę z budżetu po uchwaleniu jej przez właściwą radę narodową. Upoważnia się Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej do zmiany wysokości marży zysku zawartej w dopłacie budżetowej.

2. Ministrowie Finansów i Gospodarki Komunalnej ustala, w odniesieniu do jakich usług (wyrobów) dopłata budżetowa, o której mowa w ust. 1, ustalana będzie w stosunku do jednostki świadczonych usług (wyrobów), a w jakich przypadkach proporcjonalnie do wartości sprzedaży.

3. Jeżeli zaplanowana w budżecie roczna suma dopłat budżetowych nie wystarcza na pokrycie faktycznie należnych dopłat budżetowych, których zwiększenie nastąpiło na skutek gospodarczo uzasadnionego przekroczenia planu świadczonych usług, prezydium rad narodowych zmniejszają roczną kwotę wpłat z zysku przedsiębiorstwa do budżetu o różnicę pomiędzy planowaną sumą dopłat a faktycznie należną. W razie gdy ponadplanowa dopłata budżetowa będzie wyższa od należnych wpłat z zysku do budżetu, prezydium rad narodowych przeznaczają na pokrycie tej różnicy inne wygospodarowane w budżecie środki.

4. Do czasu pokrycia należnych dopłat wynikających z przekroczenia planu usług, o którym mowa w ust. 3, przedsiębiorstwa mogą korzystać na ten cel z kredytu bankowego.

5. Zmiana w ciągu roku wysokości planowanej dopłaty budżetowej, o której mowa w ust. 1, następuje na skutek zmiany rentowności przedsiębiorstwa spowodowanej warunkami od niego niezależnymi.

6. Dopłaty budżetowe w okresach kwartalnych podlegają zróżnicowaniu w zależności od sezonowości występującej w poszczególnych przedsiębiorstwach. Zróżnicowanie dopłat następuje na podstawie zatwierdzonych planów techniczno-eksploatacyjnych przedsiębiorstw.

IV. Finansowanie środków obrotowych.

§ 11. 1. Wyposażenie w środki obrotowe nowo zorganizowanych przedsiębiorstw, jak również zwiększenie tego wyposażenia w związku z przejściem do eksploatacji nowych urządzeń produkcyjnych lub usługowych, dokonywane jest z budżetów terenowych.

2. Niedobory środków obrotowych na początek roku (z wyjątkiem niedoborów na dzień 1 stycznia 1961 r.) oraz wzrost środków obrotowych w ciągu roku podlegają pokryciu z funduszu rozwoju przedsiębiorstw z uwzględnieniem przepisu § 5 ust. 2 pkt 2, a w razie braku środków na tym funduszu — z kredytu bankowego.

3. Nadwyżki środków obrotowych przedsiębiorstw na początek roku (z wyjątkiem nadwyżek na dzień 1 stycznia 1961 r.) i w ciągu roku przeznacza się na zwiększenie funduszu rozwoju przedsiębiorstw.

4. Normatyw środków obrotowych (z wyjątkiem normatywów na 1 stycznia 1961 r.) oraz ich wzrost bądź zmniejszenie w ciągu roku ustalają przedsiębiorstwa we własnym zakresie. Przedsiębiorstwa obowiązane są jednak przestrzegać metod normowania środków obrotowych ustalonych przez jednostki nadrzędne.

5. Jeżeli potrzeby przedsiębiorstw w zakresie uzupełnienia niedoboru bądź wzrostu własnych środków obrotowych w granicach normatywu wyprzedzają w czasie wygospodarowanie funduszu rozwoju przedsiębiorstw — bank może udzielić przedsiębiorstwu kredytu, podlegającego spłacie z wygospodarowanego następnie funduszu rozwoju przedsiębiorstwa.

6. Minister Finansów w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej może dla poszczególnych rodzajów przedsiębiorstw ustalić, że pokrycie normatywu funduszami własnymi i pasywami stałymi ogranicza się do części tego normatywu, i zarządzi w związku z tym blokowanie na specjalnym rachunku bankowym bądź przelanie zwolnionych z tego tytułu funduszy własnych przedsiębiorstw na dochód budżetu, po doprowadzeniu własnych funduszy obrotowych do poziomu ustalonego pokrycia normatywów środkami własnymi i pasywami stałymi.

§ 12. W razie gdy w przedsiębiorstwach istnieje w ciągu roku nadmiar środków obrotowych powodujący nieprawidłowe gromadzenie zapasów lub inne nieprawidłowości gospodarcze — prezydium właściwej rady narodowej z własnej inicjatywy lub na wniosek banku bądź wojewódzka jednostka nadrzędna (zarząd, wydział) nad przedsiębiorstwami z upoważnienia prezydium właściwej rady narodowej powinny zarządzić zablokowanie części środków obrotowych przedsiębiorstw na odrębnym oprocentowanym rachunku bankowym na ściśle określony czas, nie dłuższy jednak niż do końca roku.

V. Finansowanie inwestycji i remontów.

§ 13. 1. Inwestycje podejmowane na podstawie własnej decyzji przedsiębiorstw, a przeznaczone do realizacji potrzeb w zakresie gospodarki eksploatacyjnej przedsiębiorstw (inwestycje produkcyjne) oraz remonty kapitalne pokrywane są ze środków funduszu inwestycyjno-remontowego.

2. Poza funduszem inwestycyjno-remontowym przedsiębiorstwa realizować mogą:

- 1) inwestycje podejmowane na podstawie decyzji prezydium rady narodowej (inwestycje rad narodowych) finansowane z dotacji otrzymanej z budżetu właściwej rady narodowej,
- 2) inwestycje mieszkaniowe finansowane z zakładowych funduszy mieszkaniowych na podstawie odrębnych przepisów,
- 3) inwestycje socjalno-kulturalne:
  - a) ze środków funduszu zakładowego lub innych funduszy przeznaczonych dla załogi, poza środkami przeznaczonymi na zakładowy fundusz mieszkaniowy,
  - b) z dochodów z likwidacji lub sprzedaży środków trwałych służących celom socjalno-kulturalnym,
  - c) z dotacji funduszy przeznaczonych na cele socjalno-kulturalne, a określonych odrębnymi przepisami,
  - d) z dotacji budżetowych.

3. Środki funduszu inwestycyjno-remontowego przedsiębiorstw akumulowane są na odrębnym rachunku bankowym.

4. Banki mogą udzielać przedsiębiorstwom kredytów na sfinansowanie inwestycji i remontów kapitalnych na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

§ 14. 1. Fundusz inwestycyjno-remontowy tworzy się

- 1) z odpisów amortyzacyjnych przedsiębiorstw,
- 2) z części funduszu rozwoju zgodnie z postanowieniami § 8 ust. 2 niniejszej uchwały,
- 3) z innych środków, a mianowicie:
  - a) z dochodów ze sprzedaży lub likwidacji środków trwałych,
  - b) ze środków uzyskanych z funduszu szkód górniczych w związku ze szkodami wyrządzonymi w środkach trwałych,
  - c) z odszkodowań ubezpieczeniowych w związku ze szkodami poniesionymi w środkach trwałych,
  - d) ze środków uzyskanych w związku z realizacją inwestycji,
  - e) z opłat za przekroczenie kontyngentu wody,
  - f) ze środków uzyskanych z innych źródeł, a przeznaczonych zgodnie z obowiązującymi przepisami na inwestycje i remonty kapitalne.

2. Ponadto na fundusz inwestycyjno-remontowy wpływają dotacje otrzymane przez przedsiębiorstwa na cele remontów kapitalnych i inwestycji wyrównujących odpisy amortyzacyjne.

3. Jeżeli środki funduszu inwestycyjno-remontowego przedsiębiorstwa przekraczają potrzeby w zakresie finansowania inwestycji i remontów kapitalnych, prezydium właściwej rady narodowej lub wojewódzka jednostka nadrzędna (zarząd, wydział) nad przedsiębiorstwami z upoważnienia prezydium właściwej rady narodowej mogą zarządzić zablokowanie części tych środków.

VI. Przepisy końcowe.

§ 15. Minister Finansów określi szczegółowe zasady i tryb rozliczeń przedsiębiorstw z budżetami terenowymi z tytułu dopłat budżetowych i wpłat z zysku do budżetu oraz określi w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej szczegółowe zasady i tryb dokonywania odpisów na fundusze rozwoju, rezerwowy i inwestycyjno-remontowy.

§ 16. W stosunku do przedsiębiorstw objętych niniejszą uchwałą traci moc uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1955 r. w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym i budżetami terenowymi z tytułu zysków i strat oraz środków obrotowych (Monitor Polski Nr 21, poz. 205) oraz przepisy uchwały Rady Ministrów z dnia 6 września 1950 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego państwowych przedsiębiorstw podlegających władzom terenowym (Monitor Polski Nr A-102, poz. 1284) w zakresie unormowanym niniejszą uchwałą.